

Kinder Torah

Voeshanan

בס"ד

Tsaddikim Move Mountains

“Avi, we learned in the beginning of the second chapter of Hallel, that Klal Yisrael was redeemed from Mitzrayim in the *zechus* (merit) of four things – they did not change their names, abandon their language, reveal secrets, or behave immorally.¹ Now, as we continue to study this chapter, we learn of another merit. ‘Yehuda became holy to Him, Yisrael His dominion.’² Rashi and the Radak explain that the tribe of Yehuda sanctified the Holy Name when their prince Nachashon ben Aminadav rose up and jumped into the sea. His tribe followed after him, and after them all of Klal Yisrael. Upon seeing this act of *kiddush Shem Shomayim* the sea split.”

“Were they prepared to give up their lives and drown in the water, Abba?”

“They certainly were, Avi. The Medrash Shochar Tov tells the dramatic story of the dispute between the tribes of Binyomin and Yehuda over who would be the first to *mekadesh Shaim Shomayim*. Binyomin was actually the first to descend into the sea. Nachashon saw this and jumped ahead into the waves. The sea saw them battling over the *zechus* to sanctify the Holy Name. It said, ‘How can I stand before this?’³ Immediately it fled, as the verse states, ‘The sea saw and fled.’⁴ Their *emunah* (faith) and *bitachon* (trust) in the Almighty’s salvation merited the miracle.”⁵ “It must have been awesome, Abba.”

“It certainly was, Avi. The tribe of Yehuda also merited becoming the monarchy of Klal Yisrael, as the verse states, ‘Yisrael his (Yehuda’s) dominion.’”

“Just a moment, Abba. Yaakov Avinu had already blessed Yehuda with dominion over his brothers, over 200 years earlier.”⁶

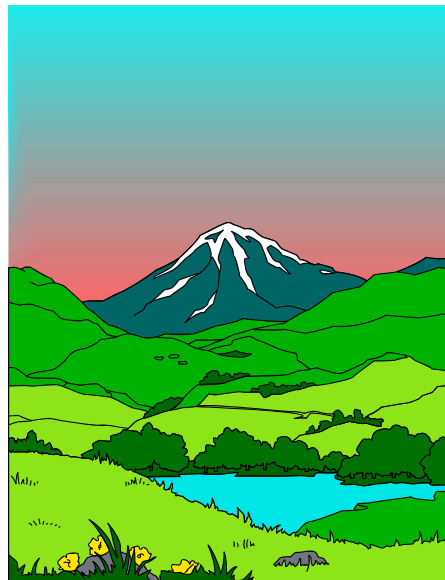
“What an astute observation, Avi! We may say that Yehuda’s deeds enabled the fulfillment of the *bracha*. Yaakov was a *novi* (prophet) and he knew that the *mesirus nefesh* (self-sacrifice) of the descendants of his son Yehuda would earn them the monarchy. Some *meforshim*⁷ explain that Yisrael was no longer under the government of Mitzrayim; rather the Almighty was their exclusive King and Supervisor. The verse is therefore translated as, ‘Yisrael His (the Almighty’s) dominion.’”

“I see, Abba.”

“Dovid HaMelech continues describing other awesome miracles. ‘The Yarden turned backwards. The mountains skipped like rams, the hills like young sheep.’⁸ The Medrash Shochar Tov relates that the sea did not want to part. It said, ‘They (Klal Yisrael) are rebels! Why should I split before them?’ Even in the sea itself they are rebelling! The water began to drown them. The Almighty

roared at the *Yom Suf*, it became dry, and He led them through the depths as through a desert.⁹ Moshe asked the sea, “‘What bothers you sea that you flee?’”¹⁰ You said that you will not split, and now you are running away.’ The sea said, ‘Rightfully, it is not fitting that I split before you (humanity), for I was created on the third day, and you on the sixth. Therefore, I am not fleeing from you, rather, “From before The Master, for Whom the earth trembles, from before the G-d of Yaakov, Who turns the rock into a pool of water, the flint into a fountain of water.”’¹¹ The miracle of the Yarden was at the time when Yehoshua was leading the Jewish people into Eretz Yisrael, and the skipping of the mountains was at the time of Matan Torah.”

“Abba, your explanation has raised another question. The first Medrash ex-

plained that the sea split because of the *mesirus nefesh* of jumping into the water to be *mekadesh Shem Shomayim*. Now this Medrash relates that the sea split out of fear of the Almighty. Which is correct?”

“That is an excellent question, Avi! If we contemplate the depth of the subject, we can resolve the contradiction. The Maggid Tsedek illuminates the subject with an insight on how Hashem runs the world. The Almighty controls the entire universe. Klal Yisrael, in a manner of speaking, also controls it. Not only this, but we even control Him (so to speak), as the verse states, ‘The G-d of Israel has said – the Rock of Israel has spoken to Me – [Become a] ruler over men; a righteous one, who rules through the fear of G-d.’¹² Hashem says, ‘I rule over the universe, and who rules over Me? The *tsaddik*.’¹³ I make a decree and the *tsaddik* overturns it.’ Hashem decrees that the sea should be wet. The *tsaddik* jumps into the water with *mesirus nefesh likaddish Shem*

Shomayim, overturns the decree, and the sea becomes dry land. Similarly, Hashem decrees that the Yarden flows from north to south, the mountains and hills stand solid, and the rock and flint are dry. The *tsaddik* is *mekadesh Shem Shomayim*, and the Yarden flows from south to north, the mountains and hills skip, and the rock and flint become water. Hashem set up the world with the condition that He will fulfill the will of the *tsaddik*.”

“That is awe-inspiring, Abba. If a person sanctifies and purifies himself with the proper thoughts and deeds, he can reach the level of *tsaddik*. The *tsaddik* may then have the power to overturn Hashem’s laws of nature and merit receiving miracles.”

“Yes Avi. This principle is true to this very day. The ‘laws of nature’ are inflexible only to those who do not address themselves to the One Who set up those laws and keeps them functioning. However, when one appeals directly to The Source, fulfills His Will, expresses appreciation, and makes heartfelt requests, he may merit blessing, success, and salvation far beyond the natural norm. May we all merit becoming *tsaddikim* and receiving all of Hashem’s goodness.”

“Amen.”

Kinderlach . . .

Hashem loves us and watches over us all of the time, both as individuals and as a nation. He set up the world to run regularly, according to nature – seemingly inflexible physical laws of cause and effect. However, these laws are not inflexible at all. The Almighty can change or negate any or all of them as He pleases. For whom does He do this? For the tsaddik. One who purifies himself with the proper thoughts and deeds can reach the level of a tsaddik. He may then have the power to overturn Hashem’s laws of nature and merit receiving miracles. This is what happened at the Yom Suf, at the Yarden, at matan Torah, and at the rock. We can also experience unforeseen salvation. We just have to be tsaddikim, and b’ezeras Hashem we will merit all of His blessing and goodness, amen.

¹ Medrash Shochar Tov (Medrash Vayikra Rabba 32:5 says that they did not speak loshon hora)

² Tehillim 114:2

³ Yalkut Shemoni (There are many Medrashim which relate different stories about the splitting of the sea)

⁴ Tehillim 114:3

⁵ Maase Nissim (in Otzer HaTefillos)

⁶ Bereshis 49:8-12

⁷ Radak, Malbim

⁸ Tehillim 114:3,4

⁹ Tehillim 106:9

¹⁰ Tehillim 114:5

¹¹ Tehillim 114:6,7,8

¹² Shmuel Beis 23:3

¹³ Yalkut Shemoni – Shmuel Beis 23

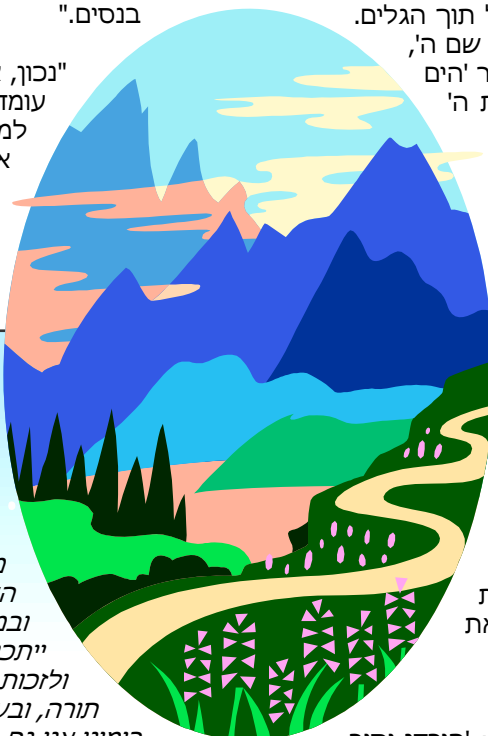
והגדת לבנד

פרשת ואתחנן

שולטים בה' (כביכול), כדברי הפסוק, 'אמר אלוקי ישראל - לי דיבר צור ישראל - היה ל[מושל באדם. צדיק מושל [באמצעות] יראת אלוקים'¹ אומר ה', 'מושל באדם אני, ומי מושל בי? צדיק. שאני גזור גזרה והוא מבטלה.'² ה' גזור והצדיק מבטל. ה' גזור שהים יהיה רטוב. הצדיק קופץ למים, עם מסירות נפש, לקדש שם שמיים, ובכך הוא מבטל גזירה זו, והים הופך לחרבה. בדומה לכך, ה' קבע שהירדן יזרום מצפון לדרום, שההרים והגבעות יעמדו על מקומם, ושהצור והחלמיש (אבן) יהיו יבשים. הצדיק מקדש שם שמיים, והירדן מפסיק לזרום, ההרים והגבעות נעים ורוקדים, והצור והחלמיש (אבנים) מפיקים מים. ה' ברא את העולם כך שהוא, ה', יפעל על פי רצון הצדיק."

"ממש מדהים, אבא. אם אדם מקדש ומטהר עצמו במחשבות נכונות ובמעשים טובים, הוא יכול להגיע לדרגה של צדיק. ולצדיק יכול להיות הכוח להפוך את חוקי הטבע של ה' על פניהם ולזכות בנסים."

"נכון, אברימי. ועקרון זה נכון עד היום. 'חוקי הטבע' עומדים על מקומם רק עבור אלה שאינם פונים למי שקבעם ומקיים אותם. אך כאשר פונים ישר אל המקור, אל ה', וממלאים את רצונו, מודים לו ומבקשים ממנו בקשות מקרב לב, אזי זוכים בברכה, הצלחה וישועה הרבה מעבר לטבע. יהי רצון שמכאן כולנו להיות צדיקים ולקבל את כל טובו של ה'."

ילדים יקרים . . .
 ה' אוהב אותנו וצופה עלינו כל העת, הן כיחידים והן כעם. הוא סידר את העולם כדי שיפעל על פי הטבע - מה שנראה לנו כחוקים פיזיים קבועים לגמרי של סיבה ותוצאה. אך בעצם, חוקים אלה, אינם חוקי ברזל כלל. ה' יכול לשנות או לבטל כל אחד מהם כרצונו. עבור מי הוא עושה זאת? עבור הצדיק. מי שמטהר עצמו במחשבות נכונות ובמעשים נכונים, יכול להגיע לדרגת צדיק. ואז ייתכן שיהיה לו הכוח לשנות את סדרי הטבע ולזכות בנסים. זה מה שקרה בים סוף, בירדן, במתן תורה, ובעמידה מול הסלע במדבר. הדבר יכול לקרות בימינו אנו גם כן. עלינו רק להיות צדיקים, ובעזרת ה' נזכה בכל ברכתו וטובו, אמן."

הצדיק - מרקיז הרים

"אברימי, למדנו בתחילת הפרק השני של ההלל, שבני ישראל נגאלו ממצרים בזכות ארבעה דברים: שלא שינו את שמותיהם ואת שפתם, שלא גילו סודות, וששמרו על חיי משפחה תקינים.³ כעת, שעה שאנו ממשיכים בלימוד פרק זה, אנו לומדים על זכות נוספת. 'היתה יהודה לקדשו, ישראל ממשלותיו.'⁴ רש"י ורד"ק מבארים ששבט יהודה קידש את שם ה' כאשר נשיא השבט, נחשון בן עמינדב, קפץ לים סוף. אחריו הלך כל השבט, ואחריהם כל בני ישראל. ובעקבות קידוש שם שמיים זה, נבקע הים."⁵
 "האם הם היו מוכנים למסור את נפשם ולטבוע בים, אבא?"

"הם בהחלט היו מוכנים לכך, אברימי. מדרש שוחר טוב מספר את הסיפור הדרמטי של הוויכוח בין שבטי בנימין ויהודה על מי יהיה הראשון שיזכה לקדש שם שמיים. בעצם, בנימין היה הראשון שירד אל תוך הים. נחשון ראה זאת וקפץ אל תוך הגלים. הים ראה אותם נאבקים על הזכות לקדש את שם ה', ואמר: 'מה אני עומד?'⁶ ומיד הוא ברח, שנאמר ה' ראה וינוס.⁷ בזכות אמונתם ובטחונם בישועת ה' זכו לנס."⁸
 "איזה מעמד נשגב, אבא."

"בהחלט כן, אברימי. שבט יהודה גם זכה למלכות על כלל ישראל, כדברי הפסוק 'ישראל ממשלותי' - כלומר, ישראל קיבלו עליהם את הממשלה של יהודה."⁹
 "רק רגע, אבא. יעקב אבינו כבר בירך את יהודה כמאתיים שנה קודם לכן שימשול על אחיו."¹⁰
 "כל הכבוד, אברימי, על הערה זו! ניתן לומר שמעשי יהודה אפשרו את קיום הברכה. יעקב היה נביא והוא ידע שמסירות הנפש של צאצאי בנו יהודה יזכו אותם במלוכה. יש מפרשים¹¹ המסבירים שישראל כבר לא היו תחת ממשל מצרים; ה' היה מלכם ומנהיגם היחיד. לפי זה, ניתן לקרוא את הפסוק אחרת: ששאל קיבלו עליהם את הממשלה של ה'."¹²
 "הבנתי, אבא."

"ידד המלך ממשיך לתאר עוד נסים ונפלאות: 'הירדן יסוב לאחור. ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן.'¹³ מדרש שוחר טוב מספר שהים לא רצה להיבקע. הוא אמר, 'הם ממרים (מורדים) ואני אקרע לפניהם?' ואפילו בים היו ממרים, 'והתחילו המים לטבען... מיד גער בו הקב"ה והוא יבש. 'ויליכם בתהומות כמדבר.'¹⁴ אמר משה: 'מה לך הים כי תנוס?'¹⁵ 'לא אמרת איני נקרע, ועכשיו אתה בורח? אמר לו [הים]: מן הדין איני ראוי ליקרע מפניך, שאני נבראתי ביום ג' ואתה נבראת ביום ו'. ולא מפניך אני נס אלא 'מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה-ה יעקב ההופכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים.'¹⁶ הנס על הירדן היה בזמן שהכניס יהושע את בני ישראל לארץ ישראל, וריקוד ההרים היה בזמן מתן תורה."¹⁷
 "ההסבר שלך, אבא, מעלה שאלה אחרת. המדרש הראשון הסביר שהים נבקע בשל מסירות נפשם של אלה שקפצו למים כדי לקדש שם שמיים. והמדרש השני אומר שהים נבקע בשל הפחד שלו מפני הבורא. מהי האמת?"

"שאלה מצויינת, אברימי! אם נסתכל בעניין לעומק, נוכל ליישב את הסתירה. המגיד צדק מאיר את הנושא עם תובנה על הדרך שבה ה' מנהל את העולם. ה' שולט על כל היקום. בני ישראל, בעצם גם כן שולטים על כל היקום. לא רק זה, אלא שאנו אפילו

¹מדרש שוחר טוב (במדרש ויקרא רבה ל"ב, ה' נאמר שלא דיברו לשון הרע).
²תהילים קי"ד, ב'.
³ילקוט שמעוני (וש עוד מדרשים רבים המביאים סיפורים שונים על קריעת ים סוף).
⁴תהילים קי"ד, ג'.
⁵מעשה נסים (באוצר התפילות).
⁶בראשית מ"ט, ח"י"ב.
⁷רד"ק, מלבי"ם.
⁸תהילים קי"ד, ג' ד'.
⁹תהילים ק"ו, ט'.
¹⁰תהילים קי"ד, ה'.
¹¹תהילים קי"ד, ו' ח'.
¹²בשמואל ב', כ"ג, ג'.
¹³ילקוט שמעוני על שמואל ב' כ"ג.